

Bruksela, 10 grudnia 2019 r.
(OR. en)

14983/19

**Międzyinstytucjonalne numery
referencyjne:**
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)
2018/0218(COD)

AGRI 602
AGRILEG 216
AGRIFIN 88
AGRISTR 83
AGRIORG 96
CODEC 1752
CADREFIN 411

NOTA

Od: Prezydencja

Do: Rada

Nr dok. Kom.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Dotyczy: Pakiet reform WPR po roku 2020

a) Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013

b) Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1306/2013

c) Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i (UE) nr 229/2013 ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego.

– *Sprawozdanie prezydencji z postępu prac*

I. WPROWADZENIE

1. W skład pakietu dotyczącego reformy wspólnej polityki rolnej (WPR) powiązanej z wieloletnimi ramami finansowymi (WRF) na lata 2021–2027 wchodzi następujące trzy rozporządzenia:
 - centralne **rozporządzenie o planach strategicznych WPR**, obejmujące płatności bezpośrednie, interwencje w niektórych sektorach i rozwój obszarów wiejskich;
 - rozporządzenie w sprawie finansowania WPR, zarządzania nią i monitorowania jej (zwane dalej: „**rozporządzeniem horyzontalnym**”), które stanowi aktualizację obecnego rozporządzenia o tej samej nazwie i ma je zastąpić;
 - rozporządzenie o wspólnej organizacji rynków (WORR) produktów rolnych, zmieniające i aktualizujące rozporządzenia: (UE) No 1308/2013 o WORR, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie aromatyzowanych produktów sektora wina, (UE) nr 228/2013 w sprawie regionów najbardziej oddalonych i (UE) nr 229/2013 w sprawie mniejszych wysp Morza Egejskiego (zwane dalej: „**rozporządzeniem zmieniającym**”).
2. W Radzie prace nad trzema proponowanymi rozporządzeniami rozpoczęły się podczas prezydencji bułgarskiej po opublikowaniu wniosków w dniu 1 czerwca 2018 r. i od tego czasu są kontynuowane przez wszystkie kolejne prezydencje.
3. Po pierwszej lekturze wszystkich trzech wniosków przez odpowiednie grupy robocze Rady i dalszych dyskusjach na forum Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa (SCA) i Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa prezydencja austriacka przedłożyła Radzie pierwszy zestaw propozycji redakcyjnych w odniesieniu do tych trzech wniosków (dok. 15058/18 + ADD1, 15046/18, 14195/18); przedstawiła też sprawozdanie z postępu prac (dok. 15027/18).

4. W celu dalszego dostosowania proponowanych rozporządzeń do poglądów państw członkowskich prezydencja rumuńska kontynuowała prace w Radzie i jej organach przygotowawczych oraz przedłożyła zmienione propozycje redakcyjne (w tym wersje skonsolidowane zamieszczone w dok. 10103/19 REV1, 10135/19, 7451/1/19 REV 1 + COR 1); przygotowała również sprawozdanie z postępu prac odzwierciedlające stan ich zaawansowania (dok. 10008/19).
5. Opierając się na pracach przeprowadzonych przez poprzednie prezydencje, prezydencja fińska poczyniła kolejny ważny krok naprzód dzięki dalszemu dostosowaniu trzech proponowanych rozporządzeń do opinii wyrażonych przez delegacje we właściwych grupach roboczych, SCA i w Radzie. Prezydencja fińska starała się również poprawić czytelność tekstów i ich spójność prawną. Wersje skonsolidowane zmienionych zaleceń redakcyjnych w odniesieniu do trzech omawianych aktów prawnych znajdują się w dok. 14824/19 + ADD 1, 14465/19 i 14535/19.
6. Należy zauważyć, że niektóre elementy trzech proponowanych rozporządzeń stanowią część negocjacji horyzontalnych w sprawie wieloletnich ram finansowych, w związku z czym konieczne jest osiągnięcie porozumienia w sprawie WRF, aby Rada mogła ustalić swoje ogólne stanowisko dotyczące reformy WPR po 2020 r.

II. STAN PRAC NAD ROZPORZĄDZENIEM O PLANACH STRATEGICZNYCH WPR

7. Prezydencja fińska zorganizowała siedem posiedzeń Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych, trwających w sumie 10 dni roboczych, by głębiej przeanalizować wnioski, głównie na podstawie propozycji redakcyjnych prezydencji oraz wkładu państw członkowskich i Komisji. Szczegółowe dyskusje na temat konkretnych elementów wniosku odbyły się – na podstawie dokumentów programowych przygotowanych przez prezydencję – również na jedenastu posiedzeniach Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa i czterech posiedzeniach Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa. Prezydencja fińska skoncentrowała swoje wysiłki w szczególności na następujących elementach:

Nowy model realizacji

8. W oparciu o zasadniczo szerokie poparcie państw członkowskich dla zmiany systemu opartego na zgodności na system oparty na wynikach prezydencja fińska rozwinęła wniosek Komisji w celu uwzględnienia wątpliwości państw członkowskich dotyczących wdrożenia nowego modelu realizacji, zwłaszcza w odniesieniu do informacji ilościowych, które należy uwzględniać w rocznych sprawozdaniach służących rozliczeniu z realizacji celów. Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne, potrzebę przedstawienia uzasadnień i ryzyko utraty środków finansowych, prezydencja kontynuowała w szczególności prace rozpoczęte przez prezydencje austriacką i rumuńską w celu dostosowania przepisów do specyfiki **interwencji niebędących płatnościami obszarowymi ani płatnościami z tytułu zwierząt**. Omawiane propozycje redakcyjne miałyby na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa, że faktyczne kwoty jednostkowe będą odbiegały od planowanych kwot jednostkowych, a co za tym idzie – zmniejszenie liczby przypadków, w których państwa członkowskie musiałyby przedstawić uzasadnienie, ryzykując ograniczeniem lub zawieszeniem środków. Dyskusje na forum Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych i Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa pokazały, że potrzebne są dalsze prace w tym zakresie, aby zapewnić zarówno sprawne wdrożenie nowego systemu, jak i prawidłowe wykorzystanie funduszy UE. Potrzebna jest również dalsza analiza, w szczególności w odniesieniu do dokładnej treści planów strategicznych WPR i rocznych sprawozdań z realizacji celów, a także na częstotliwość celów pośrednich i przeglądów realizacji celów.

9. Aby zapobiec trudnościom w planowaniu z wyprzedzeniem środków, które mają być zarezerwowane na różne interwencje, i zająć się ewentualnymi przypadkami przekroczenia lub niewykorzystania planowanych kwot, prezydencja starała się zwiększyć **elastyczność finansową**. Prezydencja proponowała na przykład, by umożliwić państwom członkowskim ustanowienie nie tylko maksymalnych, ale również minimalnych kwot jednostkowych. Byłoby to szczególnie istotne w przypadku nowych programów, takich jak ekoprogramy (*zob. również pkt 15*), oraz w odniesieniu do należącej do filaru I części programu dla młodych rolników, ponieważ pozwoliłoby to na obniżenie jednostkowych kwot płatności bezpośrednich oraz na uwolnienie środków finansowych, które mogłyby zostać wykorzystane na potrzeby nowych programów, jeżeli okaże się, że cieszą się one większym powodzeniem niż oczekiwano. Prezydencja również jasno określiła możliwości i ograniczenia przekazywania przez państwa członkowskie środków między interwencjami bez zmiany swojego planu strategicznego WPR. Ponadto prezydencja wprowadziła możliwość obniżenia pod pewnymi warunkami kwot jednostkowych poniżej minimum, zwłaszcza w przypadku, gdy wskaźnik wykorzystania środków jest wyższy niż przewidywano, a żadne środki nie mogą zostać przeniesione z innych interwencji w formie płatności bezpośrednich. Chociaż propozycje te przyjęto z dużym zadowoleniem, potrzebne są dalsze prace, w szczególności w odniesieniu do możliwości wykorzystania funduszy na interwencje inne niż te, które pierwotnie planowano, oraz na interwencje, w przypadku których dozwolone byłyby zmiany kwot jednostkowych.
10. Szczegółowe dyskusje na temat **wskaźników** zarówno w Grupie Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych, jak i w grupie ekspertów Komisji ds. monitorowania i oceny WPR przyczyniły się do lepszego zrozumienia stanowisk państw członkowskich, umożliwiając prezydencji wyjaśnienie wniosku Komisji i dalsze dostosowanie go do opinii delegacji. Komisja poinformowała Grupę Roboczą ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych o pracach przeprowadzonych przez jej grupę ekspertów, a prezydencja uwzględniła sugestie natury technicznej z myślą o poprawie załącznika I do wniosku. Konieczne są jednak dalsze prace, w tym koordynacja prac Grupy Ekspertów Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Społecznych i grupy ekspertów Komisji w celu zapewnienia, by wskaźniki były adekwatne do zakładanych celów i łatwe do zastosowania.
11. Ze wspólnej inicjatywy prezydencji i Komisji zorganizowano w dniu 4 grudnia **seminarium na temat planowania strategicznego WPR**, aby umożliwić państwom członkowskim i Komisji wymianę doświadczeń w zakresie prac przygotowawczych nad przyszłą WPR. Seminarium to dotyczyło w szczególności ogólnego podejścia strategicznego, przede wszystkim analizy SWOT i oceny potrzeb, powiązań z logiką interwencji, projektu interwencji i przygotowania planów strategicznych WPR.

Aspekty dotyczące środowiska i klimatu

12. Aspekty reformy WPR związane ze środowiskiem i klimatem stanowiły wyraźny priorytet dla prezydencji fińskiej, która poświęciła im dwa posiedzenia Rady (w lipcu i w listopadzie), w uzupełnieniu do trwającej analizy na forum Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych i Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa. Prezydencja odnotowała, że co do zasady państwa członkowskie opowiadają się za **wyższym poziomem ambicji w zakresie ochrony środowiska i klimatu** w porównaniu z obecnym okresem, pod warunkiem że: (i) dostępne będą odpowiednie środki finansowe na przyszłą WPR; (ii) obciążenie administracyjne zostanie ograniczone do minimum, zwłaszcza w odniesieniu do kontroli zgodności z normami środowiskowymi; (iii) zostanie zapewniona wystarczająca elastyczność w celu dostosowania „zielonej struktury” do potrzeb regionalnych i lokalnych. Dalsze dyskusje na ten temat będą potrzebne po osiągnięciu porozumienia w sprawie wieloletnich ram finansowych.
13. Przeprowadzono szereg dyskusji na temat proponowanego systemu **warunkowości**, w szczególności na temat:
- sformułowania niektórych **norm utrzymania gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska** (norm GAEC) w załączniku III (w szczególności norm GAEC nr 1, 2, 7, 8 i 9), co do których prezydencja uważa, że osiągnięto wyważony kompromis. Konieczne są jednak dalsze prace nad zakresem normy GAEC nr 9 i jej warunkami, które mają wpływ na definicję „kwalifikującego się hektara” – *zob. pkt 17*);
 - ewentualnego usunięcia niektórych **wymogów podstawowych w zakresie zarządzania** związanych z identyfikacją i rejestracją zwierząt w tym samym załączniku. W tej kwestii państwa członkowskie mają różne opinie, głównie w świetle skutków, jakie kary administracyjne w przypadku nieznacznej niezgodności z takimi wymogami miałyby dla rolników i obciążenia administracji krajowych kontrolą spełnienia takich wymogów;

- **narzędzia dotyczącego zrównoważonego gospodarowania składnikami odżywczymi** (FaST), pierwotnie włączonego do wniosku Komisji jako norma GAEC nr 5, lecz przeniesionego przez prezydencję austriacką do art. 13 („Usługi doradcze dla rolników”). W dniu 29 października Komisja Europejska wraz z prezydencją fińską zorganizowały wspólnie warsztaty w celu omówienia głównych aspektów technicznych tego narzędzia. Państwa członkowskie z zadowoleniem przyjęły możliwość wykorzystania, jako alternatywy wobec FaST, innych już istniejących narzędzi, ale większość państw członkowskich nadal zwraca się o to, by przepis ten był mniej szczegółowy.

14. Inną kluczową kwestią było to, czy **małe gospodarstwa rolne** powinny korzystać z odstępstwa od zasady warunkowości lub co najmniej z odstępstwa od powiązanych z nią kontroli i kar. Mimo że propozycja kilku państw członkowskich dotycząca pełnego zwolnienia z kontroli i kar podzieliła delegacje, panowała ogólna zgoda co do potrzeby zapewnienia „lżejszego” systemu kontroli i proporcjonalnych kar administracyjnych w celu uproszczenia, zgodnie z sugestią prezydencji (art. 84 i 85 rozporządzenia horyzontalnego). Opcja ta wymaga dalszej analizy, ponieważ może ona stanowić podstawę odpowiedniego kompromisu bez uszczerbku dla poziomu ambicji przyszłej polityki w zakresie środowiska i klimatu.

15. Prezydencja odnotowała szerokie zainteresowanie państw członkowskich możliwościami związanymi z **ekoprogramami**. Odbyło się kilka dyskusji na temat tych nowych instrumentów, skupionych w szczególności na:

- ich obowiązkowym lub dobrowolnym charakterze, co do których delegacje nadal mają rozbieżne poglądy;
- trudnościach w planowaniu nowych instrumentów z wyprzedzeniem, ponieważ państwa członkowskie obawiają się, że nadmierny (lub niewystarczający) poziom wykorzystania przez rolników ekoprogramów mógłby doprowadzić do utraty środków;
- prezydencja wyjaśniła wcześniejsze sugestie, by zapewnić wsparcie nie tylko na hektar, ale również na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza, a także umożliwić pokrycie kosztów transakcji; sugestie te zostały dobrze przyjęte przez delegacje.

16. Prezydencja zaproponowała zastąpienie minimum wynoszącego 30% wydatków na ochronę środowiska i klimatu w ramach EFRROW **jednolitą wartością procentową lub ustaloną kwotą** w ramach całego budżetu planu strategicznego WPR (przy jednoczesnym utrzymaniu wyodrębnienia środków na interwencje w ramach programów w zakresie owoców i warzyw, *zob. pkt 19*). Celem tej propozycji jest zagwarantowanie wyższego poziomu ambicji w zakresie ochrony środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu państwom członkowskim większej elastyczności w sposobach realizacji różnych interwencji. Większość delegacji na listopadowym posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa z zadowoleniem przyjęła to podejście, uznając, że stanowi ono odpowiednią podstawę do dyskusji, natomiast niektóre delegacje zgłosiły zastrzeżenie lub poprosiły o więcej informacji przed zajęciem ostatecznego stanowiska. W związku z tym prezydencja jest zdania, że pomysł ten może być dalej analizowany, a prace techniczne należy ukierunkować na umożliwienie jego realizacji. Rzeczywista wartość procentowa (lub ustalona kwota) może być jednak określona dopiero po osiągnięciu porozumienia w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych. Należy rozważyć sposób, w jaki można zapewnić, by wykaz interwencji zaliczanych do jednolitej wartości procentowej lub ustalonej kwoty obejmował jedynie interwencje odpowiednio ukierunkowane na cele w zakresie ochrony środowiska i klimatu, a także sposoby zapewnienia, by wartość procentowa lub ustalona kwota finansowania zostały osiągnięte.

Pozostałe elementy

17. Po szeroko zakrojonych dyskusjach na temat kilku definicji i warunków prezydencja w odpowiedzi na obawy państw członkowskich przedstawiła nowe propozycje redakcyjne. Definicje, które wywołały najżywszą dyskusję, to: „osoba faktycznie prowadząca działalność rolniczą”, w odniesieniu do której prezydencja zaproponowała zachowanie możliwości dobrowolnego stosowania tej definicji i pozostawienie państwom członkowskim możliwości samodzielnego pełnego zdefiniowania pojęcia „osoby faktycznie prowadzącej działalność rolniczą” zgodnie z obiektywnymi i niedyskryminującymi kryteriami; „trwałe użytki zielone”, w przypadku których zostało utrzymane podejście oparte na rozporządzeniu zbiorczym; „kwalifikujący się hektar”, w przypadku którego prezydencja zaproponowała rozszerzenie zakresu stosowania o niektóre obszary korzystne dla środowiska, takie jak elementy krajobrazu lub obiekty nieprodukcyjne objęte normą GAEC nr 9 lub obszary objęte ekoprogramami, pod warunkiem że działalność rolnicza nie zostanie utrudniona.

18. W odniesieniu do **rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich**, propozycje redakcyjne prezydencji umożliwiłyby państwom członkowskim lepsze ukierunkowanie wsparcia zgodnie z ich potrzebami. Przedstawiono dalsze sugestie dotyczące płatności dla młodych rolników, w odniesieniu do których prezydencja zaproponowała, by dać państwom członkowskim elastyczność w zakresie ustalania maksymalnej liczby hektarów na młodego rolnika. W odniesieniu do **wsparcia dochodów związanego z produkcją**, państwa członkowskie miały rozbieżne opinie, w związku z czym obecne brzmienie tekstu wydaje się wyważone.
19. Główne zmiany dotyczące rodzajów interwencji w niektórych sektorach były następujące:
- zamknięty wykaz sektorów, które mają zostać objęte interwencjami w odniesieniu do „innych sektorów”; wykaz ten ma zostać włączony do rozporządzenia jako załącznik;
 - zakres form współpracy w ramach „innych sektorów” (art. 60a) wymagał istotnych dyskusji, a prezydencja przedstawiła alternatywne podejście w celu zapewnienia wsparcia dla grup producentów lub spółdzielni, które jeszcze nie zostały uznane za organizacje producentów. Podejście to zyskało poparcie większości państw członkowskich i zasługuje na dalszą uwagę;
 - elementem, który pozostaje przedmiotem dyskusji, jest procent wsparcia w ramach programów w zakresie owoców i warzyw, które mają zostać wyodrębnione do celów związanych z ochroną środowiska i klimatem.
20. W odniesieniu do rodzajów interwencji związanych z **rozwojem obszarów wiejskich**, w następstwie dyskusji przeprowadzonych na forum Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa i Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych prezydencja zaproponowała zmiany, które spotkały się z aprobatą większości delegacji. Obejmowały one możliwość wsparcia jednostek innych niż hektary w związku z niektórymi „zobowiązaniami środowiskowymi, klimatycznymi i innymi zobowiązaniami w zakresie zarządzania” oraz rozwój małych gospodarstw rolnych w uzupełnieniu do wsparcia na rozpoczęcie działalności dla młodych rolników i przedsiębiorstw wiejskich. Inne elementy, w szczególności intensywność pomocy na inwestycje, wyjątki dotyczące zakupu gruntów i inwestycje w nawadnianie, będą jednak wymagały dalszej dyskusji.

21. Prezydencja przeanalizowała również **aspekty administracyjne** wniosku, w szczególności te odnoszące się do struktury zarządzania w ramach planu strategicznego WPR, w odpowiedzi na obawy krajów zregionalizowanych, które chciałyby, by w przygotowaniu i realizacji planu strategicznego WPR uczestniczyły regionalne instytucje zarządzające. Konieczne mogą być dalsze prace nad tymi elementami w celu zapewnienia właściwego zarządzania planami strategicznymi WPR.
22. Prezydencja zaktualizowała przepisy dotyczące **instrumentów finansowych**, aby zapewnić dostosowanie do zmian w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów oraz w rozporządzeniu o InvestEU. Należy jednak powrócić do tych przepisów, gdy tekst rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów będzie wystarczająco ustalony.
23. W ścisłej współpracy ze Służbą Prawną Rady prezydencja dokonała przeglądu **uprawnień Komisji** w celu wyjaśnienia ich dokładnego celu i, w razie potrzeby, ponownego zdefiniowania ich zakresu i określenia głównych elementów, które należy uwzględnić w prawodawstwie wtórnym.

III. STAN PRAC NAD ROZPORZĄDZENIEM HORYZONTALNYM

24. W odniesieniu do **proponowanego rozporządzenia horyzontalnego** podczas prezydencji fińskiej Grupa Robocza AGRIFIN spotkała się pięć razy i przeanalizowała w szczególności następujące kwestie: podejście oparte na pojedynczym audycie i kontrole przeprowadzane przez Komisję (art. 46 i 47); kontrolę transakcji (art. 74–83); interwencje niebędące płatnościami obszarowymi ani płatnościami z tytułu zwierząt w nowym modelu realizacji; pakiet dotyczący rozliczenia rocznego i roczne rozliczenie z realizacji celów w nowym modelu realizacji; artykuły dotyczące nowego modelu realizacji (art. 8, 38–40, 52) i procedury zgodności (art. 53). Na podstawie dyskusji prezydencja przygotowała tekst proponowanego rozporządzenia horyzontalnego (dok. 14465/19), który odzwierciedla wszystkie propozycje redakcyjne zgłoszone podczas prezydencji austriackiej¹, rumuńskiej² i fińskiej³. Tekst ten, któremu towarzyszy pismo przewodnie wyjaśniające główne kwestie i stanowiska delegacji, został ogólnie przyjęty z zadowoleniem przez Specjalny Komitet ds. Rolnictwa⁴.

¹ Zob. dok. WK 13742/2018.

² Zob. dok. WK 6442/2019 REV 1.

³ Wyjaśnienia dotyczące tych propozycji redakcyjnych można znaleźć w dok. 13478/19 i 14111/19 REV 1.

⁴ Zob. sprawozdanie z postępu prac 14465/19.

25. Delegacje zasadniczo zgadzają się na te poprawki do wniosku Komisji przy założeniu, że ostateczne stanowisko w sprawie tekstu może zostać przyjęte dopiero po osiągnięciu porozumienia w sprawie WRF i po przeanalizowaniu konsekwencji ostatecznego sformułowania odpowiednich przepisów proponowanego rozporządzenia o planach strategicznych WPR dla odpowiadających im przepisów rozporządzenia horyzontalnego, a także pod warunkiem że porozumienie w sprawie rozporządzenia horyzontalnego stanie się częścią ogólnego porozumienia w sprawie wszystkich trzech wniosków ustawodawczych dotyczących WPR po 2020 r.

Szczegółowe kwestie w rozporządzeniu horyzontalnym

26. W odniesieniu do nowych przepisów rozporządzenia horyzontalnego, które są istotne w kontekście nowego modelu realizacji⁵, dyskusje podczas prezydencji fińskiej skupiały się głównie na treści **pakietu dotyczącego rozliczenia rocznego** i procedurze **rocznego rozliczenia z realizacji celów**. W związku z tym art. 38 i 39 w sprawie **zawieszenia płatności** i art. 52 dotyczący **rocznego rozliczenia z realizacji celów** w proponowanym rozporządzeniu horyzontalnym zmieniono do czasu zakończenia prowadzonych na forum Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych prac nad odpowiednimi artykułami rozporządzenia o planach strategicznych WPR dotyczącymi nowego modelu realizacji, takimi jak art. 121 w sprawie rocznych sprawozdań z realizacji celów oraz art. 121a dotyczący dwuletniego przeglądu realizacji celów. Niektóre delegacje uważają również, że art. 8 dotyczący **agencji płatniczych** i jednostek koordynujących, art. 40 dotyczący zawieszenia płatności w związku z niedociągnięciami w **systemach zarządzania** i art. 53 dotyczący **procedury zgodności** mogą wymagać dalszej analizy po zakończeniu dyskusji na temat artykułów rozporządzenia o planach strategicznych WPR dotyczących nowego modelu realizacji.

⁵ Zob. dokumenty robocze Komisji: WK 10172/2019 i WK 10731/2019.

27. W odniesieniu do **podejścia opartego na pojedynczym audycie** (art. 46) niektóre delegacje nadal zwracają się o jaśniejsze sformułowanie w rozporządzeniu tego podejścia w odniesieniu do zobowiązania Komisji do czerpania wystarczającej pewności z pracy **jednostek certyfikujących** oraz sposobu, w jaki miałyby to prowadzić do ograniczenia **kontroli przeprowadzanych przez Komisję** w państwach członkowskich (art. 47) w porównaniu z obecną sytuacją, która z administracyjnego punktu widzenia jest ogólnie uznawana za uciążliwą zarówno dla administracji, jak i beneficjentów⁶. Znaczenie wdrożenia podejścia opartego na pojedynczym audycie może, jak sugerowały niektóre delegacje, zostać odzwierciedlone w późniejszym terminie w motywach rozporządzenia lub w oświadczeniu Komisji.
28. Rozdział rozporządzenia horyzontalnego poświęcony **kontroli transakcji** (art. 74–83) został znacząco zmieniony, aby odzwierciedlić wolę dużej liczby delegacji pragnących **uproszczenia** przy jednoczesnym uwzględnieniu wniosku takiej samej liczby delegacji o utrzymanie w akcie podstawowym przepisów **zapewniających odpowiednie środowisko kontroli**, w tym w odniesieniu do dokumentów handlowych i wzajemnej pomocy. W tekście w obecnym brzmieniu dąży się do jak największego zmniejszenia kosztów i obciążeń administracyjnych dla państw członkowskich i należy go postrzegać jako kompromis między całkowitym skreśleniem tego rozdziału a utrzymaniem przepisów w wersji zaproponowanej przez Komisję. Niektóre delegacje chciałyby jednak nadal dążyć do dalszego uproszczenia kontroli.

⁶ Zob. wyjaśnienie obowiązków Komisji w odniesieniu do wykonania budżetu oraz jej opinia na temat podejścia opartego na pojedynczym audycie: WK 9669/2019 i WK 5888/2019.

29. Proponowane przepisy dotyczące **zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli** (IACS) (art. 63–73) oraz **systemu kontroli i kary w związku z warunkowością** (art. 84–87) zostały poddane dalszej analizie na forum Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych. W porównaniu z poprzednim tekstem skonsolidowanym proponowanego rozporządzenia horyzontalnego (dok. 10135/2019) prezydencja fińska wprowadziła pewne dalsze zmiany w tych rozdziałach rozporządzenia horyzontalnego, które delegacje mogły zasadniczo zaakceptować. Zmiany wprowadzone w rozdziale dotyczącym IACS mają przede wszystkim na celu dostarczenie dodatkowych wyjaśnień w tekście, ale może być konieczne dalsze rozważenie różnych elementów systemu IACS (art. 64) oraz systemu identyfikacji działek rolnych (art. 66). To samo dotyczy zmian wprowadzonych w rozdziale dotyczącym systemu kontroli i kary w związku z warunkowością (art. 84 i 85). W art. 86 dotyczącym **obliczania kar** w przypadku naruszenia zasady warunkowości wprowadzono zmiany umożliwiające stopniowanie kar, w zależności od skutków niezgodności z realizacją celów i w przypadku ponownego wystąpienia. W związku z tą zmianą usunięto system wczesnego ostrzegania dotyczący warunkowości. W odniesieniu do systemu kontroli w związku z warunkowością (art. 84) i kar (art. 85) opinie delegacji są nadal podzielone w kwestii ewentualnych zwolnień dla drobnych producentów rolnych. Przepisy te, podobnie jak stosowanie i obliczanie kary (art. 86 ust. 2a) oraz pojęcie „nieistotnych skutków” mogą wymagać dalszego rozważenia.

30. Niektóre aspekty dotyczące agencji płatniczych i jednostek koordynujących (art. 8), uprawnień Komisji (art. 45 i 50) oraz systemu kontroli w związku z warunkowością (art. 84) wymagają dalszej analizy. W art. 8 dotyczy to dodanego tekstu, w którym sugeruje się ogólne zwolnienie z obowiązku ograniczenia **liczby akredytowanych agencji płatniczych**, które to sformułowanie nie ma racji bytu ze względów prawnych. W art. 45 i 50, zgodnie z wymogami art. 290 TFUE, **cele, treść, zakres oraz czas obowiązywania uprawnień Komisji** wymagają bardziej szczegółowego ustalenia niż ma to miejsce obecnie. Wreszcie, jak zauważono w art. 84, w odpowiednim momencie należy sprawdzić spójność **terminów „pomoc”, „wsparcie” i „płatności”** w całym rozporządzeniu. Ponadto należy zauważyć, że Grupa Robocza AGRIFIN nie przeredagowała następujących **kwestii związanych z wieloletnimi ramami finansowymi** (tekst ujęty w nawiasy kwadratowe), ponieważ pozostają one w gestii grupy roboczej ad hoc ds. WRF: artykuł 14 **Rezerwa rolna**; artykuł 15 **Dyscyplina finansowa** (w tym pułap w wysokości 2 000 EUR dodany do art. 15 ust. 1); artykuł 29 **Zasady dotyczące płatności zaliczkowych**; artykuł 32 **Automatyczne umorzenie** w odniesieniu do planów strategicznych WPR.

IV. STAN PRAC NAD ROZPORZĄDZENIEM ZMIENIAJĄCYM

31. Rozporządzenie zmieniające zawiera zmiany do pięciu rozporządzeń:
- rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych;
 - rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych;
 - rozporządzenia (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina;

- rozporządzenia (UE) nr 228/2013 ustanawiającego szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej; oraz
 - rozporządzenia (UE) nr 229/2013 ustanawiającego szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego.
32. W następstwie dyskusji podczas prezydencji austriackiej i rumuńskiej większość delegacji zgodziła się na październikowym posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa z oceną prezydencji fińskiej, że tekst rozporządzenia zmieniającego jest w dużej mierze stabilny. Niektóre delegacje opowiedziały się jednak za rozszerzeniem dyskusji na kwestie nieuwzględnione we wniosku Komisji (np. na interwencję publiczną).
33. W związku z tym podczas prezydencji fińskiej odbyło się tylko jedno posiedzenie grupy roboczej. Grupa Robocza ds. Produktów Rolnych spotkała się w dniu 25 października 2019 r. Skoncentrowała się na kwestiach dotyczących etykietowania wina: zarówno na przepisach dotyczących samego etykietowania (art. 119 i 122 rozporządzenia o wspólnej organizacji rynków), jak i na przepisach dotyczących kontroli i kar związanych z etykietowaniem (art. 90a).
34. W świetle dyskusji na temat **etykietowania win** prezydencja zmieniła odpowiednie przepisy rozporządzenia 1308/2013 w następujący sposób:
- przywróciła w art. 90 ust. 0a sformułowanie występujące obecnie w art. 89 ust. 1 rozporządzenia 1306/2013, przy jednoczesnym rozszerzeniu motywu 19a o wyjaśnienie, że wino może zostać ponownie wprowadzone do obrotu, jeżeli niezgodna z przepisami etykieta zostanie poprawiona; oraz
 - wyjaśniła w przepisach dotyczących etykietowania w art. 119, że możliwość udostępniania wykazu składników za pomocą środków elektronicznych nie ma zastosowania do alergenów i że nie należy gromadzić ani monitorować danych konsumentów przeglądających takie wykazy, ani też kierować do nich materiałów marketingowych;
 - dodała do art. 6 przepis przejściowy dotyczący istniejących zapasów wina.

35. Prezydencja wprowadziła również dwie zmiany do innych przepisów w odpowiedzi na niebudzące wątpliwości wnioski delegacji:
- w celu uniknięcia niejasności, usunęła pozostałe odniesienie do standardowej jakości buraka cukrowego z załącznika X do rozporządzenia 1308/2013; oraz
 - dodała nową nazwę handlową aromatyzowanych napojów na bazie wina – Wino ziołowe – do wykazu w załączniku II do rozporządzenia 251/2014.
36. Na forum SCA delegacje zasadniczo z zadowoleniem przyjęły tekst prezydencji fińskiej. Większość delegacji była w stanie zaakceptować wszystkie proponowane zmiany dotyczące etykietowania wina.
37. Niektóre delegacje skorzystały również z okazji, by potwierdzić, że nadal mają wątpliwości co do kwestii, w przypadku których prezydencja nie zaproponowała zmian w tekście prawnym, w szczególności: roli organizacji producentów, siatek bezpieczeństwa na mocy przepisów rynkowych, np. środków mających na celu rozwiązanie problemu zakłóceń na rynku oraz puli środków finansowych na programy dla szkół. Konieczne będzie przeprowadzenie dyskusji na ten temat w 2020 r., po uzyskaniu większej jasności co do stanowiska Parlamentu Europejskiego.
-